(อม.๓๔) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓/๒๕๖๖ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง นายโชคทวี หรือวิษณุพงศ์ สุวรรณละ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามประกาศของผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ศาลส่งหมายเรียก สำเนาคำร้อง และหมายนัดพิจารณาครั้งแรกให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเกิน ๓ เดือน แต่ไม่สามารถจับได้ จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ และผู้ถูกกล่าวหา ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนประกอบสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เนื่องจากลาออก เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องไปที่ บ้านเลขที่ ๑๓๓/๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูล การทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่มีผู้รับหนังสือดังกล่าว โดยไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่" ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาไปยังบ้านเลขที่ ๑๓๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาจดแจ้งไว้ ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่ไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่" ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ อีก ๑ ครั้ง ไปที่บ้านเลขที่ ๑๓๓/๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา แต่ไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า"

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นรองผู้บริหารท้องถิ่นตามประกาศของผู้ร้อง จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ (๓), ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ทั้งผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง กรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู แต่ไม่มีผู้รับหนังสือดังกล่าว โดยไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่" ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ไปรับทราบข้อกล่าวหาอีก แต่ไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่" รวมทั้งผู้ร้องส่งหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับอีก ๑ ครั้ง ปรากฏว่าไปรษณีย์ ได้ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า "ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า" ดังนี้ ผู้ถูกกล่าวหาย่อมต้องทราบถึงหน้าที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกกล่าวหา ยังคงเพิกเฉยไม่ได้ดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ แต่อย่างใด แสดงให้เห็นถึง การละเลยต่อหน้าที่ซึ่งหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ถือเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ใช้อำนาจรัฐ ตามพฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหามีเจตนาที่จะไม่แสดง ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง ้จังหวัดหนองบัวลำภู และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน

หรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

พิพากษาว่า นายโชคทวี หรือวิษณุพงศ์ สุวรรณละ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง ทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ องค์คณะผู้พิพากษาเสียงข้างมากมีมติให้จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘, ๓๐.

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

นายเผด็จ ชมพานิชย์ นายสมเจริญ พุทธิประเสริฐ

นายวรพงศ์ มนตรีกุล ณ อยุธยา นายวิชัย ตัญศิริ

นายอนันต์ คงบริรักษ์ นายปฏิญญา สูตรสุวรรณ

นายกึกก้อง สมเกียรติเจริญ นายยงยุทธ แสงรุ่งเรื่อง